

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. M.**, bytom J. 289, *zastúpeného JUDr. L. C., advokátom so sídlom R.*, proti žalovanému **Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Lazová ulica 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2011, č. k. 7S/22/2011–53, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2011, č. k. 7S/22/2011–53 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodol tak podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), keď na základe komplexného preskúmania osobných, majetkových a zárobkových pomerov žalobcu majú za to, že žalobca sa nenachádza v sociálnej a ani finančnej núdzi a jeho majetkové pomery neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdneho poplatku.

Krajský súd z pripojených potvrdení zistil, že žalobca je zamestnaný ako štátny zamestnanec Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, pričom jeho čistý príjem za minulý rok (t. j. r. 2010) predstavuje sumu 7.370,84 eur, nie je poberateľom žiadnej dávky v hmotnej núdzi ani poberateľom rodičovského príspevku, ani poberateľom príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, z dôvodu sociálnej núdze a nie je ani poberateľom inej dávky sociálnej pomoci z uvedených dôvodov; nie je vedený v evidencii nezamestnaných a nie je ani poberateľom dávok v nezamestnanosti. Ďalej krajský súd zistil, že žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území J. a spoluvlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území H.. Taktiež krajský súd zistil, že žalobca má vyživovaciu povinnosť

voči jednému synovi, že jeho manželka je zamestnaná a jej mesačný zárobok predstavuje sumu 464,- eur.

Pri svojom rozhodovaní krajský súd zohľadnil aj výšku súdneho poplatku, ktorá z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby je 66,- eur (položka 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení).

Podľa názoru krajského súdu výška súdneho poplatku v prejednávanej veci a majetkové a sociálne pomery žalobcu neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a domáhal sa jeho zrušenia a vydania nového rozhodnutia, ktorým sa mu oslobodenie od súdnych poplatkov prizná.

Namietal, že krajský súd síce skonštatoval výšku jeho čistého príjmu za rok 2010, avšak z odôvodnenia uznesenia nevyplýva, že by bral do úvahy i jeho nevyhnutné výdavky, čo považuje tiež za veľmi dôležitú skutočnosť, ktorá má byť braná do úvahy pri predmetnom rozhodovaní. Do pozornosti súdu dával i skutočnosť, že je síce zamestnaný ale miesto jeho trvalého pobytu a miesto výkonu práce sú od seba vzdialené 18 km, čo každý deň predstavuje 36 km cestovania cez horský priechod Soroška. Taktiež má jedného maloletého syna, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť a druhého syna navštevujúceho vysokú školu v Nitre (denná v súvislosti s čím vznikajú ďalšie nie malé výdavky, keďže mu hradí ubytovacie zariadenie, vreckové a cestovné, aby sa v plnej miere mohol venovať štúdiu a nemusel po nociach brigádovať).

Poukazoval na to, že každý má právo domáhať sa stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Toto právo má každý, teda aj ten, kto nemá dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie súdneho poplatku. Preto aj keď zákon stanovuje povinnosť zaplatiť súdny poplatok ako podmienku postupu pri uplatňovaní práva v civilnom procese, súčasne upravuje okolnosti, za ktorých možno túto podmienku prepáčiť. Tieto okolnosti potom nerozlišujú potenciálnych žiadateľov o túto výnimku podľa spôsobu a okolností, za ktorých vznikol problém, ktorý je predmetom konania a „nerozlišujú“ účastníka podľa povolania či profesie, ani nestanovujú kritériá dĺžky vedomosti o povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach podaného

odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250 ods. 2 OSP) a dospel záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (piata časť, prvá hlava, § 244 ods. 1 OSP).

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto piatej časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 138 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod.. Nepriaznivá hospodárska situácia podnikateľa ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Košiciach vychádzajúc z obsahu žaloby, z predložených a zadovaných dokladov ako aj z výšky súdneho poplatku mal za to, že žalobca nespĺňa zákonom požadované predpoklady pre to, aby bol od súdneho poplatku oslobodený. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobcove príjmy ako aj celkové majetkové a osobné pomery s ohľadom na výšku súdneho poplatku neodôvodňujú žalobcove oslobodenie od súdnych poplatkov.

Preto vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia a vyššie uvedených zásad Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mu jeho majetkové pomery neumožňovali zaplatiť súdny poplatok 66,- eur.

So zreteľom aj na dôvody vyššie uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu a jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 písm. b/ a § 11 zákona v spojení s čl. IV. veta prvá zákona č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 479/2009 Z. z.“) dáva do pozornosti, že nakoľko zákonom č. 479/2009 Z. z. bolo s účinnosťou od 01. januára 2012 zrušené Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Banskej Bystrici, ktorého pôsobnosť a právomoci na úseku správy daní a poplatkov prešli na novozriadené Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, podľa informácií poskytnutých Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky v Bratislave, t. č. pre oblasť správy daní a poplatkov pôsobiace na adrese Lazová ulica 63, 974 01 Banská Bystrica, treba podľa § 107 ods. 4 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP na strane žalovaného konať s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u o d v o l a n i e n i e j e p r í p u s t n é .

V Bratislave 26. januára 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková